

er relativt begrænset (ca. 2.000 for alle værn og korps, jfr. bl. a. ref. (c) og (d)) — finde det forkert at slutte, at en nedsættelse af tjenestetiden nødvendigvis må føre til en reduktion af de stående styrker, før de reelle muligheder for dækning af dette merbehov er nærmere undersøgt. Det bemærkes i den forbindelse, at især en skærpelse af regler og praksis ved udsættelse med indkaldelse synes at kunne bevirke en nedsættelse af dekrementet på de ca. 20 pct., og at en nedsættelse af dette dekrement til ca. 10 pct. vil kunne tilvejebringe det nødvendige værnepligtige personel til dækning af merbehovet. Det skal yderligere påpeges, at en nedsættelse af de fysiske krav til visse personalekategorier bl. a. i flyvevåbnet vil være mulig.

4.3. *Tjenestetidsforudsætningen* er todelt, og de efterfølgende bemærkninger opdeles herefter.

Bevarelse af nuværende tjenestetid.

Fastholdes tjenestetiden uændret og fikseres budgettet og det rådige antal værnepligtige, som ovenfor anført, har jeg intet at føje til de betragtninger, som allerede er anstillet ovenfor.

12 måneders tjenestetid generelt.

Da flyvevåbnet allerede har 12 måneders tjenestetid for værnepligtige menige, og da virkningen af en tjenestetidsnedsættelse er forskellig i hæren og søværnet, er det valgt at gengive disse to værns betragtninger hver for sig.

4.3.1. *Hæren.*

En tjenestetid på 12 måneder uden den ved forsvarsforliget i 1960 herfor forudsatte forøgelse af stampersonellet nedsætter i betænkelig grad kvaliteten af hærens enheder. Den begrænser dækningsstyrkens evne til øjeblikkelig indsats året igennem, idet op mod halvdelen af dækningsstyrken i perioder ikke vil have modtaget uddannelse i afdelingsramme, hvorved beredskabet svækkes. Der vil endvidere ikke inden for de 12 måneder være plads til den omskolingsuddannelse til fordel for mobiliseringsenhederne, som — på grundlag af den i 1966 truffe beslutning om 14 måneders tjenestetid — blev taget op som delvis erstatning for genind-

kaldelsernes bortfald. Mobiliseringsenhedernes kampværdi umiddelbart efter en mobiliserings gennemførelse er herefter afhængig af genindkaldelser eller mønstringer.

Hærkommandoen må derfor ubetinget fraråde en sådan reduceret tjenestetid. Bedømmes reduktionen imidlertid politisk forsvarlig og nødvendig, og fastholdes den af forsvarsministeriet meddelte budgetforudsætning, må konsekvensen efter hærkommandoens opfattelse være,

- at tjenesteomgangen tilrettelægges med 3 måneders rekrutuddannelse og 9 måneders uddannelse i dækningsstyrken med en uundgåelig forringelse af uddannelsesstandard og dermed af de stående styrkers evne til øjeblikkelig indsats,
- at der gives øget mulighed for gennemførelse af egentlige genindkaldelser eller af mønstringer for at undgå, at også mobiliseringsenhedernes kvalitet forringes,
- at den ugentlige militære uddannelsestid i rekruttiden udvides, og
- at der afsættes midler til bl. a. yderligere uddannelseshjælpemidler og omskolingsuddannelse, hvilket vil lægge beslag på de begrænsede midler, som spares ved, at det årligt gennemsnitlige antal mand-dage går ned under den foreslåede tjenesteomgang på grundlag af den afkortede rekrutskole.

I bilag 1 er nærmere redegjort for overvejelser vedrørende virkningerne af 12 måneders tjenestetid i hæren.

4.3.2. *Søværnet.*

En nedsættelse af tjenestetiden for værnepligtige i søværnet vil dels indebære en forringelse af den operative uddannelse og dermed en nedsættelse af enhedernes kvalitet, dels medføre en række komplikationer på beredskabsmæssige, administrative og uddannelsesmæssige områder.

Søværnskommandoen må derfor stærkt fraråde en reduktion af tjenestetiden.

Gennemføres imidlertid en tjenestetidsnedsættelse til 12 måneder uden forøgelse af stampersonellet, vil de væsentligste uheldige konsekvenser efter søværnskommandoens opfattelse være, at den afkortede uddannelsestid og nedskæringen af den effektive nyttetjeneste vil betyde: